

яка ґрунтується на удосконаленні системи екологічного менеджменту для своєчасного врахування впливу промислових процесів та системи моніторингу й контролю за поточним станом на основі використання геоінформаційних систем.

2. Розроблено модель визначення екологічних ризиків на підприємстві на основі постійного оці-

нювання результатів моніторингу та контролю отриманих даних, яка дає змогу оцінити ризики та прогнозувати екологічний стан території підприємства.

3. Розроблено модель проведення екологічного аудиту підприємства на основі використання геоінформаційних систем, що дає змогу оцінити стан навколишнього природного середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веклич О.О. Економічний механізм екологічного регулювання в Україні. — К : Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів, 2003. — 88 с.
2. Клименко М. О., Скрипчук П. М. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології : Підручник. — К. : Вид. центр «Академія», 2006. — 368 с.
3. Модель комплексной оценки деятельности предприятия относительно требований стандартов ISO 9001:2000, ISO 14001:1996 и OHSAS 18001:1999 / О. О. Демиденко, А. С. Зенкін // Материалы 7-го Международного научно-технического семинара «Современные проблемы подготовки производства, заготовительного производства, обработки и ремонта в промышленности и на транспорте». — Свалыа—Киев : АТМ, 2007. — 264 с.
4. Розробка моделі екологічного аудиту підприємства на основі використання геоінформаційних систем / В. І. Богом'я, О. О. Коваль // Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. — Х. : ХУПС. — 2015. — Вип. 1 (42). — С. 105—109. ■

НОВИНИ ISO

НОВІ ТЕХНІЧНІ УМОВИ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНОГО БУДУВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ СПОРУД

Роботи з будівництва цивільних споруд, що стосуються таких проектів, як дороги, мости, канали та греблі, впливають на наш ландшафт, разом із цим не завжди їхнє розроблення відбувається без негативних наслідків. І хоча будівельна індустрія відповідає за велику кількість відходів і забруднювальних речовин, вона також є одним із найбільших джерел робочих місць у світі. Ось чому будівельний сектор є ключовим у національній економіці — він може забезпечити технології, які сприятимуть сталому розвитку.

Будівельні роботи цивільного напрямку щодо зведення великих будівель, промислових підприємств або інженерних споруд мають значні екологічні, економічні та соціальні наслідки — учасникам будівельного сектору потрібно розробити стратегії для стійкого розвитку цієї галузі.

Тепер це стало можливо з ISO/TS 21929-2 «Стійкість в будівництві — Індикатори стійкого розвитку. Частина 2: Основа для розроблення індикаторів стійкого розвитку стосовно робіт щодо зведення цивільних споруд», який установлює перелік основних аспектів і дій для оцінювання стійкості інженерних будівельних робіт. Нова технічна специфікація щодо зведення цивільних споруд адаптує загальні принципи сталого розвитку; охоплює основу для розроблення індикаторів ста-

лого розвитку для використання під час оцінювання економічних, екологічних і соціальних наслідків робіт; установлює базовий набір аспектів і дій, які потрібно врахувати під час розроблення систем індикаторів.

Питання про сталий розвиток спричиняють сильну заклопотаність: від використання екологічних ресурсів до створення робочих місць і культурної спадщини. Саме тому вибір відповідного індикатора залежатиме від потреб зацікавлених сторін, регулюючих органів, питань стосовно роботи, специфіки умов і доступності інформації.

ISO/TS 21929-2 описує, як використовувати індикатори сталого розвитку щодо робіт із будівництва цивільних споруд і правил для створення системи показників. Там також є інформація про зв'язок з іншими стандартами, наприклад ISO 14000 з екологічного менеджменту, ISO 26000 щодо керування соціальною відповідальністю та ISO 15392 щодо сталого будівництва. ■

